

УМІФ

Український мовно-інформаційний фонд НАН України

Український мовно-інформаційний фонд
Національної академії наук України
Надутенко Максим Вікторович
завідувач відділу інформатики

ОСНОВНИЙ ТРЕНД МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА

- Йдеться про один з основних трендів мережевого суспільства, а саме – про інтелектуалізацію. Вона серед інших тенденцій все впевненіше пересувається на передній край актуальності.
- Зараз вже майже ніхто не сумнівається, що штучному інтелектові належить майбутнє.
- І в цьому зв'язку хочу нагадати визначення, яке сформулював академік Володимир Широков ще понад 20 років тому:
- **«Інтелект є формою індивідуалізації систем, якій притаманний мовний статус»**

INTRODUCTION. Concepts «Intelligence» and «World Order» in the evolutionary picture of the World

The title of our report presents three key concepts, namely:
"Intelligence", "World Order" and
"The General Theory of Evolution". Google shows us the following
values as the corresponding link counts:

«Intelligence»	–	1.930.000.000
“AI” (“Artificial Inteligence”)	–	7.610.000.000
«World Order»	–	7.700.000.000
and “General evolution theory”	–	495.000.000

Велика активність у галузі *Artificial Intelligence*

- Серед компаній-лідерів у галузі розробок ІІ називаються Google, IBM і Microsoft, Baidu, Facebook та Salesforce, Facebook, LinkedIn, Reddit, Twitter, YouTube, Huawei, А також банки. І величезна кількість приватних фірм.
- Останнім часом намітилася послідовність:

До 2025 р. прямий обсяг ринку засобів ШІ досягне 40 млрд. \$. Але це далеко не все.

- Наприклад, прогнози частки ШІ у ВВП Китаю до 2030 року становлять 26,1%, США 14,5%, ОАЕ – 13,6%. При цьому в бізнесі ШІ починає розглядатися з позиції категорій виручки та доходів. Зокрема, для промислового виробництва ШІ може збільшити валову додану вартість майже на 4 трлн \$ до 2035 р. Для оптової та роздрібною торгівлі зростання становитиме 2,2 трлн \$.), для галузі інформації та зв'язку 1 трлн \$.

Зараз основні напрями досліджень та розробок
такі:

- машинне навчання
- глибинне навчання
- комп'ютерний зір
- обробка природної мови (Natural Language Processing)
- машинна аргументація
- сильний ШІ.

Останніми десятиліттями ШІ розвивався переважно в галузі логічних, математичних та лінгвістичних здібностей до міркування.

- Технологічні тренди в ШІ на найближчі роки пов'язані з розвитком технологій **емоційного інтелекту, формуванням когнітивних здібностей і застосуванням штучного інтелекту до управління ситуаціями.**
- У всіх цих ділянках використовується [Natural Language Processing.](#)

Зазначені напрями

застосовують цілу низку засобів та методів.

Але всі вони так чи інакше використовують методи і засоби **нейронних мереж**.

Останнім часом навіть помітною стала тенденція **ототожнювати ШІ з нейронними мережами**.

У такого погляду є багато критиків. Проте, зараз альтернативам **нейронних мереж** немає і цей апарат мусять застосовувати всі, хто займається **Natural Language Processing**.

ОСНОВНИЙ ТРЕНД МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА

- Саме мовний статус є визначальною ознакою і необхідною умовою інтелектуальності будь-якої системи.
- Якщо система виявляє ознаки інтелекту – то в ній за необхідністю повинен бути і якийсь мовний статус.
- А таке становище, в свою чергу, викликає необхідність створення відповідної системи мовних або лінгвістичних ресурсів.
- На цьому шляху в нас уже зроблено чимало.
- Зокрема, створено сучасну національну словникову базу, яка є єдиним в країні науковим лінгвістичним об'єктом, що має статус національного надбання України.
- На наступних слайдах продемонстровано деякі з наших електронних ресурсів.

ЕЛЕКТРОННІ ЛІНГВІСТИЧНІ РЕСУРСИ

- **НАЦІОНАЛЬНА СЛОВНИКОВА БАЗА**
- **ІНТЕГРОВАНІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ СИСТЕМИ (ІЛС)**
- **ВІРТУАЛЬНІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ЛАБОРАТОРІЇ**
(ВЛЛ, системи типу UNILEX)
- **ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ**
ЛІНГВІСТИЧНИХ КОРПУСІВ (системи типу ULISS)

РЕСУРСИ на сайті Українського мовно-інформаційного фонду НАН України

- «Словники України on-line»
 - Тлумачний словник української мови у 20-ти томах (попередня версія)
 - Тлумачний словник української мови у 20-ти томах *
 - Система лінгвістичної взаємодії «ВЛЛ»
 - «Український національний лінгвістичний корпус»
-
- Система лінгвістичної взаємодії «ВЛЛ» (нова версія)
 - Словник української мови за редакцією Б.Д. Грінченка *
 - Словарь русского словоизменения
 - Віртуальна лексикографічна система "MONDILEX"
 - Віртуальна лексикографічна система "Turkic"
 - Український біографічний архів
-
- Сайт "Українсько-російсько-англійський словник зі зварювання" (веб версія)
 - Російсько-українсько-англійський словник зі зварювання
-
- Російсько-українсько-англійський словник з механіки
 - Російсько-українсько-англійський словник з механіки (версія 2)
-
- Російсько-українсько-англійський словник з радіоелектроніки
-
- Віртуальна термінографічна лабораторія з фізики
 - Віртуальна термінографічна лабораторія з біології
 - Віртуальна лексикографічна лабораторія «Українсько-кримськотатарський словник»
-
- "Словники України" (Версія з диску 4.0 (мережева))

- Основна частина ресурсів у відкритому доступі

- ТА ПЕРЕНЕСЕНА НА ЗАКОРДОННІ СЕРВЕРИ:

- <https://lcorp.ulif.org.ua/>
- *Серія «Словники України»*
<https://ulif.org.ua/slovniki-ukrayini>

30 років
Незалежності
України

30 років УМІФ

УМІФ

Український мовно-інформаційний фонд НАН України

Виконання державного замовлення у сфері науки

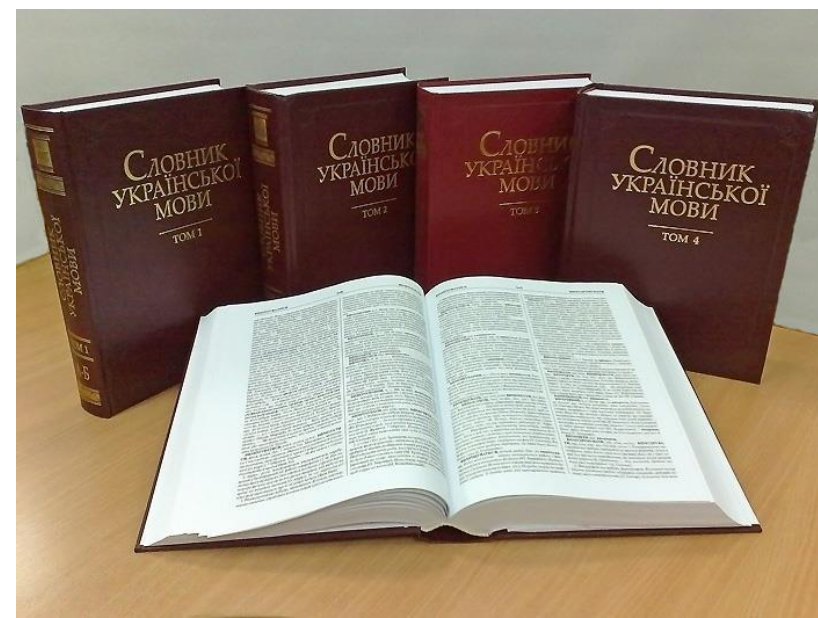
Український мовно-інформаційний фонд НАН України відповідно до Указу Президента України від 07.08.99 № 967 «Про розвиток національної словникової бази» виконує завдання щодо укладання та видання академічного тлумачного «Словник української мови у 20 томах»:

Здійснено видання першого – дванадцятого томів
«Словника української мови у 20-ти томах» накладом 1000 примірників.

Український мовно-інформаційний фонд НАН України є головною установою зі створення та видання академічного тлумачного «Словника української мови у 20-ти томах», який, фактично, є одним з національних символів України.

Режим доступу: <https://services.ulif.org.ua/expl/>

Електронна версія «СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ONLINE. ТОМИ 1-12 (А-ПІДКЎРЮВАЧ)»

← → ↻ <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0> ☆ 📧 📄 📱 ☰

аОВ ONLINE СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ONLINE. ТОМИ 1-12 (А-ПІДКЎРЮВАЧ) ?

Керування > Представлення: Лінійне Ієрархічне

Стаття: Кольорова Чорно-біла

Ілюстрації: Показати Приховати

Вигляд статті: Колонки [Slider] Arial 16

🔍

A1
A2
A3
A4
A...
АБАЖУ́Р
АБАЖУ́РНИЙ
АБАЖУ́РЧИК
АБА́З
АБАЗА́
АБАЗИ́Н
АБАЗИ́НИ
АБАЗИ́НКА
АБАЗИ́НСЬКИЙ
АБА́ЗИЯ
АБА́К
АБА́КА
АБАКА́
АБАНДО́Н
АБА́Т

Сторінка 1 із 2382

их слів - 119092

A¹, невідм., с. Перша літера українського алфавіту на позначення голосного звука "а".

◇ (1) **Від а до я (до зет)** – від початку до кінця; все повністю.

Асоціація міст України видала практичний посібник "Від влади – до громади, від громади – до влади", в якому дано конкретні інструкції та пояснення усіх тонкощів від а до я, як створити інформаційно-консультативні центри (з газ.); Прочитати книжку від а до я.

Словник української мови. Томи 1-12 (А-ПІДКЎРЮВАЧ)
© Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2015 - 2022

Режим доступу:
<https://sum20ua.com/>

<https://services.ulif.org.ua/expl>

«Словники України» on-line: словозміна, синонімія, фразеологія

<https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ ПОРТАЛ

«Словники України» online

Словозміна Синонімія Фразеологія

слово

ПОШУК

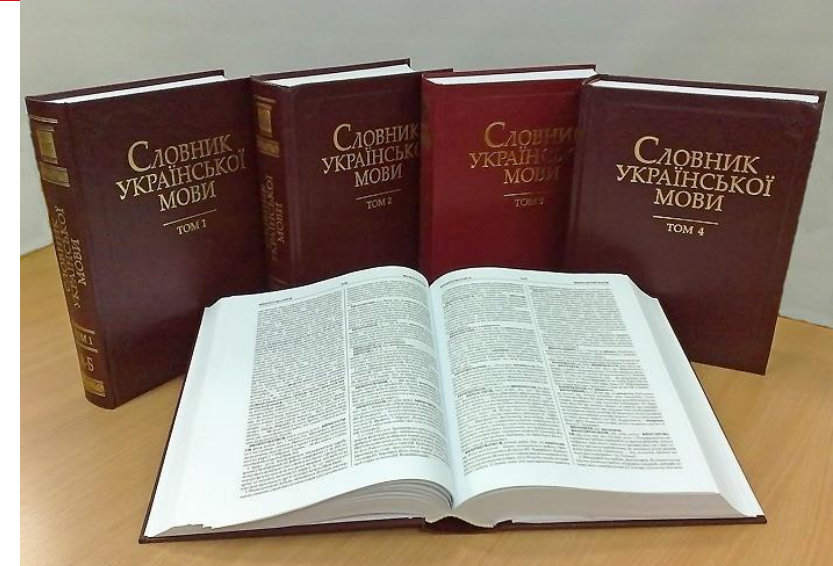
Ресур	
СЛОВНИКОВО-ДОВІДКОВИЙ	
СЛОВНИКОВО-ТЕХНІЧНИЙ	
СЛОВНИЦЯ	
СЛОВНИЧОК	
СЛОВО	ф
СЛОВОБЛҀД	с
СЛОВОБЛҀДЛЯ	с
СЛОВОБЛҀДНИЙ	
СЛОВОБЛҀДСТВО	с
СЛОВОБРҀХТ	
СЛОВОВЖИВАННЯ	
СЛОВОВЖИТОК	
СЛОВОВИВЕРЖЕННЯ	
СЛОВОВИВІД	
СЛОВОВИВІДНИЙ	
СЛОВОВИЛИВ	

МОВА (здатність людини говорити, висловлювати свої думки; система звукових і словесно-граматичних засобів, які закріплюють наслідки роботи мислення і є знаряддям спілкування людей; манера говорити), **ЯЗИК** *заст.*, **РІЧ** *розм.*, **СЛОВО** *розм.*, **ГЛАГОЛ** *ц.-с.*; **МОВЛЕННЯ**, **БЄСІДА** *діал.* (спілкування людей між собою за допомогою органів говоріння; мовна діяльність). *Рідна мова - це тисячолітня теоричність народу, його душа, характер, його свобода і пам'ять. Скільки є мов на світі - стільки світів на землі (з газети); І возвеличимо на диво І розум наш і наш язик (Т. Шевченко); Еней похнюпивсь, дослухався, Сившля що йому верзла, Стояє, за голову узаяся - Не по йому ся річ була (І. Котляревський); Всі акни давно важали, що голос і слово людське незрівнянно виразніші за музичний інструмент (Т. Масенко); [Анастасій:] Що ви стоїте? Ідіть же! Проклят той, хто з вас посміє Не слухати мого глаголу!! (М. Костомаров); Петрикові лють бесіду відібрала, стояє, як свічка (Марко Черемшина).*

ОБІЦЯНКА (добровільно дане зобов'язання зробити що-небудь), **СЛОВО**, **ОБІТНИЦЯ**, **ОБІЦАННЯ** *заст. розм.*, **ПРИРЄЧЕННЯ** *діал.*; **ОБІТ** *книжн.*, **ЗАВІТ** *рідше*, **ОБРІК** *заст.* (перев. урочиста, релігійного характеру); **ЗАРІК** [**ЗАРОК**] *розм.* (перев. обіцянка не робити чого-небудь). *Людина щира й пряма, Матвеев ненавидіє безліцеставні обіцянки й удавані розради (З. Тулуб); - Чи слова свого давнього не забули? - допитуються і Сердюк, і Сердичиха. - Ми не пани, слова свого не ламаємо (М. Стельмах); Обітницями не радуйся (приспів'я); Схильюваний і радісний, ..він.. складає урочисто обіцяння товариству на вірність (С. Васильченко); Приречення Тугара Вовка облегло серце Максимові (І. Франко); [Песь:] Ми справимо весілля. [Марилька:] Вже пізно, Леся Юровичу, пізно. Бо я дала монашества обіт (Л. Забашта); - От що, - сказав він мнучись, - не забувай свого завіту, мене не стане - помолитися за мене! (Панас Мирний); - Благодословить*

Словникова майстерня

УМІФ

Український мовно-інформаційний фонд НАН України

Віртуальні лінгвістичні лабораторії та електронні словники як інструмент комунікації та вивчення навчальних дисциплін

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ ПОРТАЛ

Надутенко М. В., Пономаренко Н. М., Семенов О. М.

ЕЛЕКТРОННІ СЛОВНИКИ
УКРАЇНСЬКОГО МОВНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ФОНДУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Словникова майстерня

Новий Український правопис
Нова українська школа

IREX | МОН | МІС | МОК СУМДУ | Міністерство освіти і науки України | Посольство Великої Британії в Україні | UKaid | Посольство США в Україні

**КОМП'ЮС
МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ**

У СПІВПРАЦІ З:
МОН СУМДУ | УМІФ | Український лінгвістичний портал

Вивчай та розривай!
інфо-медійна грамотність

ВЗАЄМОДІЯ

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОМОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ФАХІВЦЯ
В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Словник – зброя для подолання помилок

- **НЕНОРМАТИВНО**
НОРМАТИВНО

ВИКОРИСТАЙ СЛОВНИК

ОРФОЕПІЧНІ: *ката'лог, руко'писний*

<https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

каталог -

рукописний

ОРФОГРАФІЧНІ: *масмедіа, аудиторія – авдиторія,*

мас-медіа

авдиторія

аналіза,

родовий

аналізу

Андріє

кличний

Андрію

Шевченко

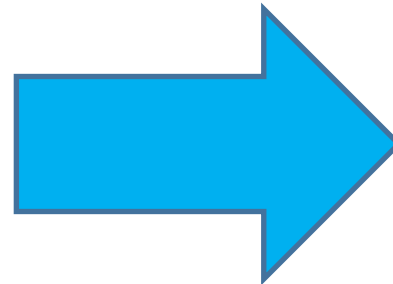
* Жіночі прізвища цього типу як в однині, так і в множині не змінюються.

Електронні словники в дії:

Впровадження сучасних
лінгвістичних розробок УМІФ НАН
України в освітній процес

Інтеграція у загальноукраїнський та
європейський простір

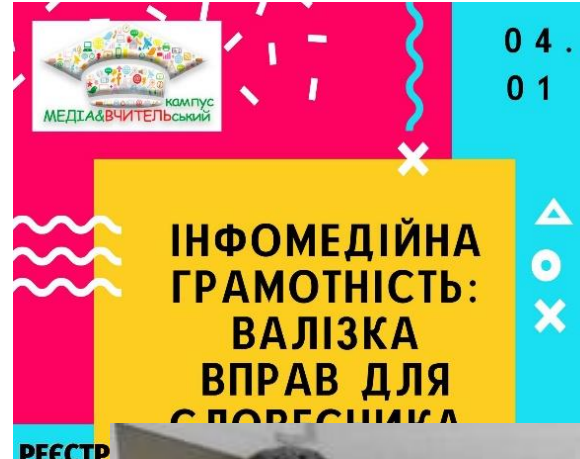
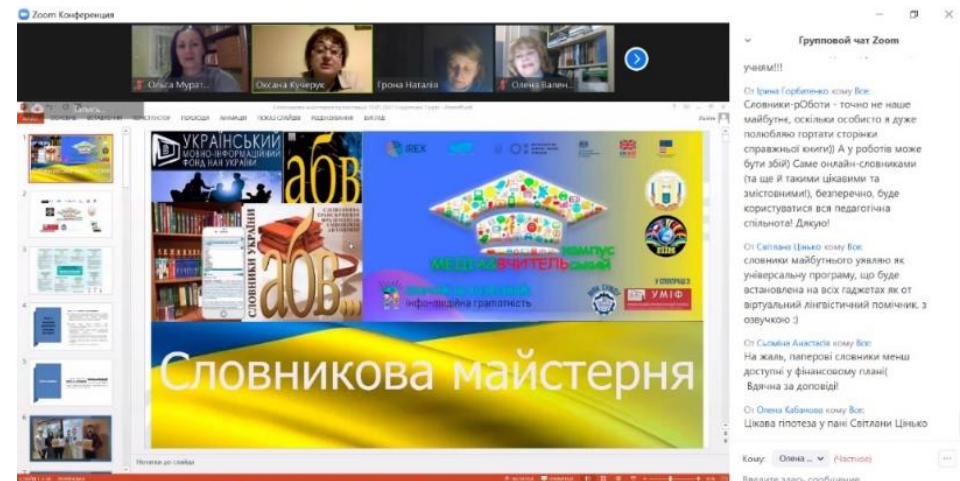
Оновлення ключових цифрових
компетентностей
вчителя-словесника

**ЗВО –
НАН України:
комунікативна
взаємодія**

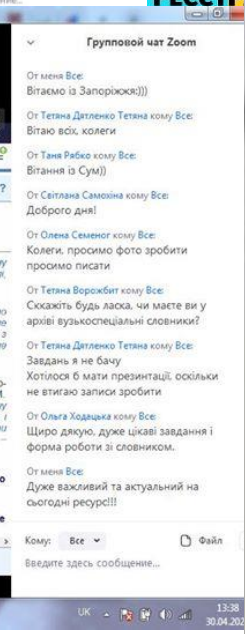
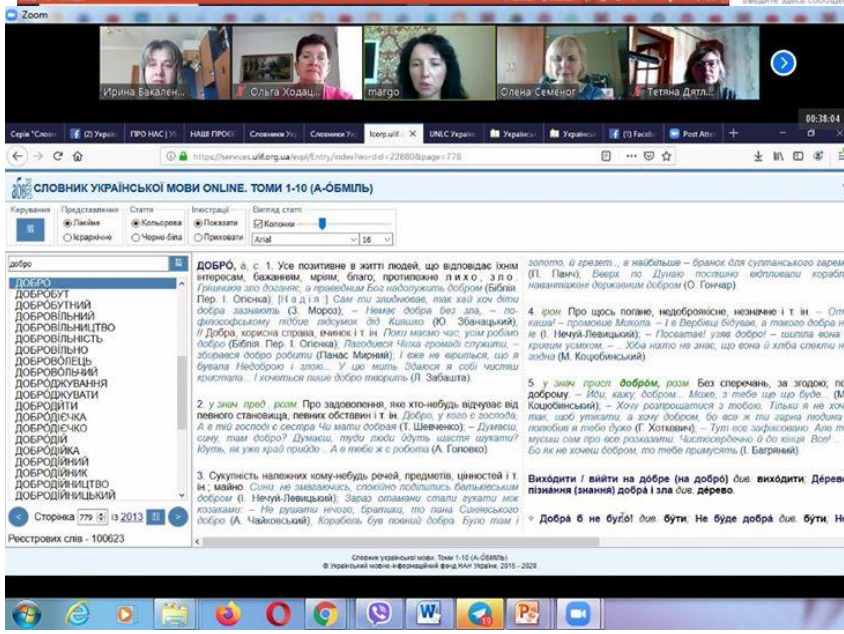
ЕЛЕКТРОННІ СЛОВНИКИ = МОБІЛЬНІСТЬ, КОМУНІКАЦІЯ, ДОСЛІДЖЕННЯ

Вебінари (400 учасників)

ГРУ
29
2020
17:00

ОНЛАЙН
ФОРМАТ

Міжнародний грантовий проєкт

«Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання», що виконувався

Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств США та Великої Британії у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси, 2020 – 2021 рр.

«МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус»

(реєстраційний номер грантової угоди № FY21-L2D-Ed-FAA- SU)

<https://rctpd.sspu.edu.ua/media-vchytelskyi-kampus.html>

	МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус	Суми	
Громадська Організація "Центр розвитку філології"		учасників 400	заходів 7
Цікаві підходи, несподіване прочитання вже відомих прийомів та методів, практичне пояснення й технології застосування їх на уроках української мови та літератури справді поповнили мою методичну валізку. Сучасно, творчо, практично цінно, якісно, інноваційно! <i>Алла Баєва, учителька української мови і літератури</i>			

Каталог напрацювань
в рамках грантової програми проєкту
«Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність»

- Тосібники
- Відеоуроки
- Квести

МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус

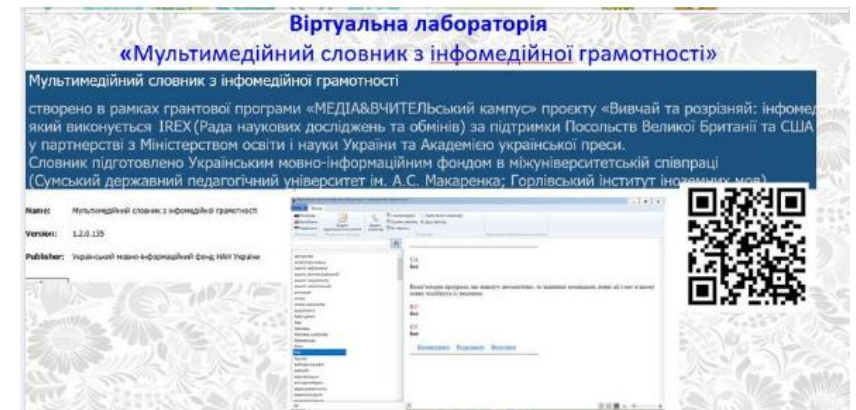
- «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус»: «e-посібник»
- Корисний для педагогічних працівників, учителів української мови і літератури, зарубіжній еміграції
- Уважно за результатами проведення курсу методичних занять
- Розвиває рівні компетентності з медіаїної грамотності

Віртуальна мультимедійна лабораторія «Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»

Пропонований словник:

- Є першою спробою систематизувати термінологію медіаїної теми з використанням «Віртуальної мультимедійної лабораторії: «Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»»
- Враховує специфіку мовознавчого підходу до аналізу тексти з ЗМІ, особливості сучасних медіаїних текстів, методологію IREX, спрямовану на формування компетентностей інфомедійної грамотності користувачів
- Служить середовищем, організованим на забезпечення професійної взаємодії фахівців з мовної науки та інформатичних мов

активирование кнопки Сообщение **Продвигать**

Віртуальна лабораторія
«Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»

Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності

створено в рамках грантової програми «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус» проєкту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» який виконується IREX (Рада наукових досліджень та обмінів) за підтримки Посольств Великої Британії та США у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси. Словник підготовлено Українським мовно-інформаційним фондом в міжуніверситетській співпраці (Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка; Горлівський інститут інноваційних мов)

Назва: Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності
Version: 1.2.0.125
Publisher: Український мовно-інформаційний фонд НАІ України

Міжнародний грантовий проєкт

«Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання», що виконувався Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств США та Великої Британії у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси, 2021 – 2022 рр. «МЕДІА&КАПСУЛИ»

(реєстраційний номер грантової угоди № FY22-L2D-ED-FAA-SU) <https://www.ulif.org.ua/ii-mizhnarodnii-proiekt-vivchai-ta-rozrizniai-infomiediina-ghramotnist-natsional-nie-rozghortannia>

Методика інтеграції інфомедійної грамотності у підготовці майбутніх педагогів. 3 досвіду проєкту IREX

Олена Тараненко
кандидат філологічних наук, доцент,
менеджерка IREX

ЗАПИСЬ IREX

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ЕСТАФЕТА ЧЕМПІОНІВ:

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

28.05 16.00

вебінари з обміну досвідом інтеграції інфомедійної грамотності

У співпраці:

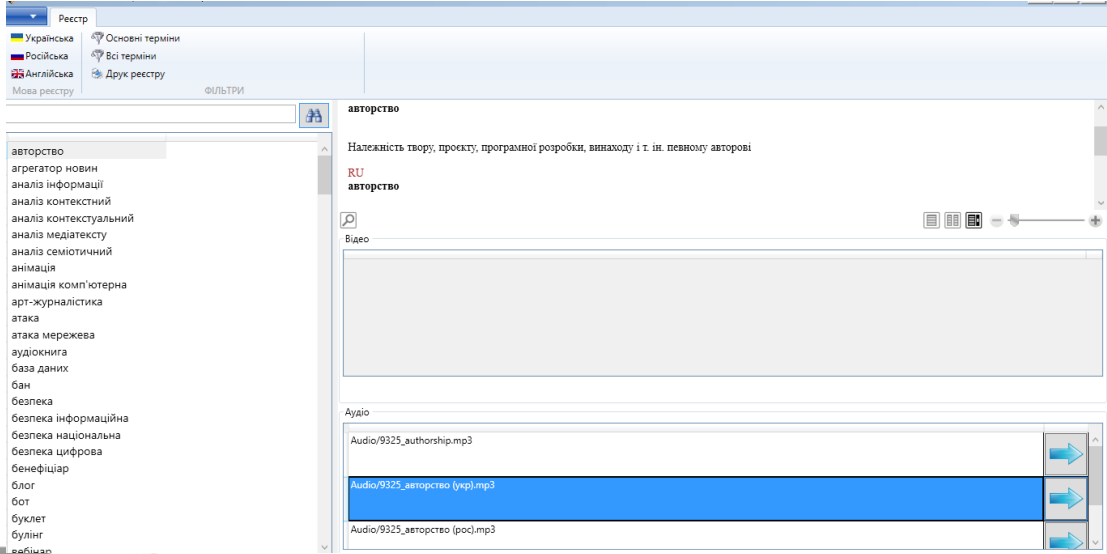
Екран СумДПУ 214

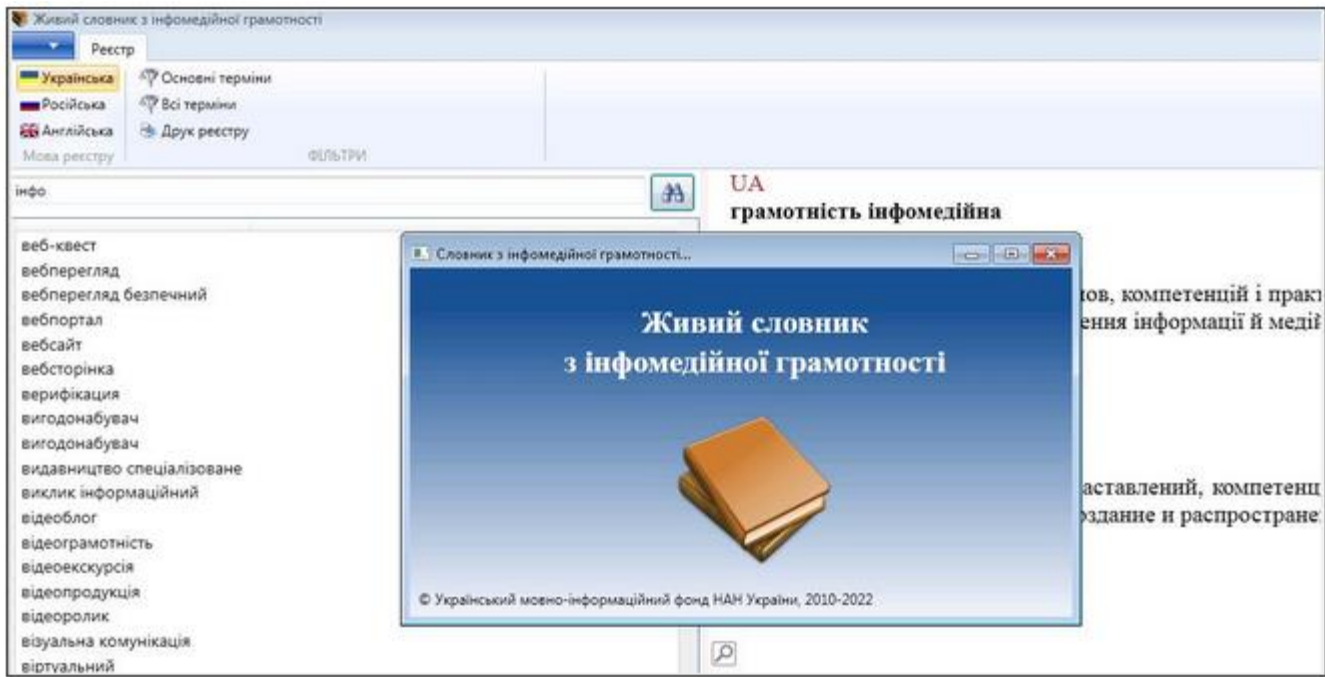
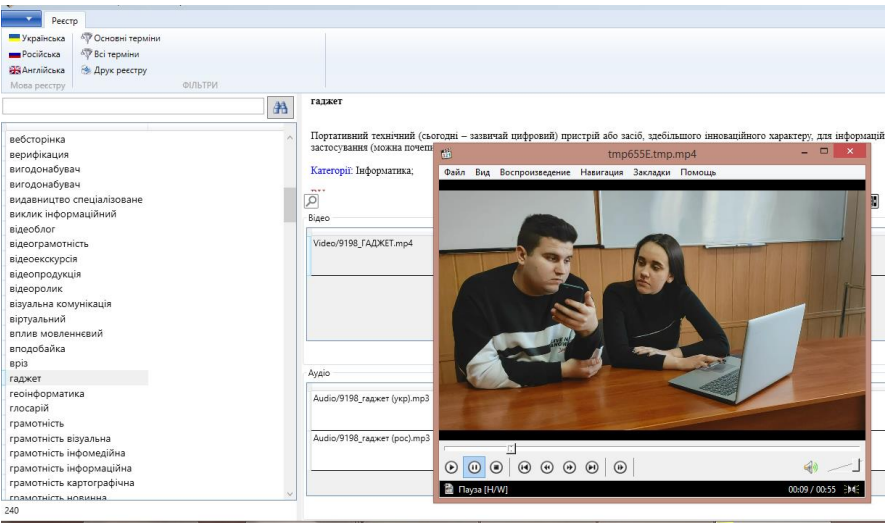
Віртуальна лексикографічна лабораторія «Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»

Лабораторію створено в рамках грантової програми «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус» проекту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», який виконується IREX (Рада наукових досліджень та обмінів) за підтримки Посольств Великої Британії та США у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси. Словник підготовлено Українським мовно-інформаційним фондом в міжуніверситетській співпраці (Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка; Горлієвський інститут іноземних мов)

1:58

Віртуальна лабораторії Українського мовно-інформацій...

Режим доступу: <https://Icorp.ulif.org.ua/InfoMediaVLL/>

Загальноукраїнські відеопрезентації цифрових надбань УМІФ НАН України

АКТУАЛЬНО

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ ДІАЛОГ: ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКА ТА МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Український мовно-інформаційний фонд НАН України

близько 2 тижнів тому

18 січня відбувся урочистий захід «Відеозйомка-презентація: участь Українського мовно-інформаційного фонду НАН України у міжнародному грантовому проекті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання, «МЕДІА&КАПСУЛИ». Організатори, модератори та ведучі заходу (Надутенко Маргарита Володимирівна та Надутенко Максим Вікторович) поєднали офлайн та онлайн формати його проведення, що забезпечило якісну та комфортну роботу всіх учасників процесу.

Дружня діє... Показати більше...

Віртуальна лексикографічна лабораторія «Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»

Лабораторію створено в рамках грантової програми «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус» проекту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», який виконується IREX (Рада наукових досліджень та обмінів) за підтримки Посольств Великої Британії та США у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси. Словник підготовлено Українським мовно-інформаційним фондом в міжуніверситетській співпраці (Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка; Горлівський інститут іноземних мов).

1:58

IREX

Міжнародний проект «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання»

Віртуальна лабораторія Українського мовно-інформаційного фонду НАН України

Лінгвістичні ресурси + Лінгвістична інфраструктура

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ ДІАЛОГ

- Система лінгвістичних ресурсів немислима без відповідної інфраструктури.
- Для створення сучасної лінгвістичної інфраструктури в УМІФ НАН України розроблено відповідну теорію й відповідну технологію. Це так звані віртуальні системи професійної взаємодії в лінгвістиці. Прикладами їх є віртуальні лексикографічні лабораторії.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ ДІАЛОГ

- Таким чином, в УМІФ НАН України розроблена концепція **ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО ДІАЛОГУ**, як системи національних лінгвістичних ресурсів та національної лінгвістичної інфраструктури. На цю тему проведено десятки наукових заходів – семінарів, конференцій, круглих столів, у тому числі міжнародних.

Це питання неодноразово розглядалося і було схвалено Бюро відділення літератури, мови та мистецтвознавства.

ВПРОВАДЖЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДІАЛОГУ У РАМКАХ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

ІСТОРІЯ УСПІХУ СПІВПРАЦІ

Українського мовно-інформаційного фонду НАН України та
Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка

Раді повідомити, що результатом співпраці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України та Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка є спільна участь у грантовому проєкті "Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання", що виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств США та Великої Британії у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси.

Грант надається для підтримки поширення інфомедійної грамотності з метою розвитку навичок критичного сприймання інформації в Україні через реалізацію ідей від команд закладів освіти в освітній та дослідницькій сферах у співпраці із закладами вищої освіти: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ "Донбаський державний педагогічний університет" у рамках проєкту "Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання".

Разом з колегами розпочали роботу зі створення активного мультимедійного словника з інфомедійної грамотності як інструмента для взаємодії у формуванні інфомедійно грамотної особистості; учасники проєкту зможуть самостійно наповнювати словник: додавати та редагувати лексеми й коментарі тощо.

Щиро бажаємо успіхів та натхнення для подальшої плідної роботи!

УМІФ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ ПОРТАЛ
Український мовно-інформаційний фонд НАН України

ГОЛОВНА ПРО НАС НОВИНИ ПРОЄКТИ КНИГИ СЛОВНИКИ УКРАЇНИ КОНТАКТИ МАПА САЙТУ

ПОДІЇ
КОРИСТУЙТЕСЯ ДОСТОВІРНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ!

УВАГА

ШАНОВНІ КОРИСТУВАЧІ!

Вебсайти на кшталт goroh.pp.ua, sum.in.ua, slovnuk.me використовують електронні версії "Словника української мови" та "Словника української мови в 20 томах" неправомірно, не вказуючи авторів!

Зазначені джерела не є офіційними академічними виданнями, а, відповідно, можуть містити певні неточності.

"Словник української мови в 20 томах" укладається науковцями Українського мовно-

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА НАН УКРАЇНИ
Лист НАНУ від 17 березня 2020 р.
Лист керівникам установ, організацій та підприємств НАН України від 6 квітня 2020 р.
Розпорядження №162 від 13 березня 2020 р.

ЗМІНИ У РОБОТІ У ЗВ'ЯЗКУ З КАРАНТИНОМ
Наказ директора мовно-інформаційного фонду НАН України Володимира Широкова "Про встановлення дистанційного режиму роботи праці" від 17 березня 2020 р. №8-к
Розпорядження № 215

ОН-LINE РЕСУРСИ
«Словники України on-line»
«Тлумачний словник української мови. Томи 1-11 (А-ОЯСНОВАТИ)»
ІНШІ ПРОЄКТИ >>>

Міжнародний проєкт «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність - національне розгортання»

Словникова майстерня

Шановна наукова та освітянська родино!
Продовжуємо мандрувати шляхами інфомедійної грамотності!

Вийшов друком 6-ий номер журналу "Мовознавство" за 2020 рік

УМІФ НАН України створено мережу активно діючих центрів з 2007 року

30 центрів з навчальними закладами України:

*Вінниця, Київ, Харків, Суми, Дніпро, Умань,
Кропивницький, Львів, Житомир, Кам'янське та ін.*
державні та приватні університети

NATIONAL UNIVERSITY OF
KYIV-MOHYLA ACADEMY

ТАВРІЙСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Мережа активно діючих центрів з 2007 року

Міжвідомчий науково-дослідний Центр когнітивної та прикладної лінгвістики	Таврійський національний університет ім. В.І.Вернадського	2007	Наказ №746/312 від 15.08.2007 р. МОН НАНУ	Дослідження когнітивних механізмів функціонування мови	Науково-дослідний центр прикладної та комп'ютерної лінгвістики	Національний університет «Львівська політехніка»	2013	Угода про співпрацю	Розроблення лінгвістичних інформаційних технологій нового покоління на основі моделювання природної мови
Міжвідомчий науково-дослідний Центр математичної та прикладної лінгвістики	Харківський національний університет радіоелектроніки	2008	Наказ №829/434 від 05.09.2008 р. МОН НАНУ	Розвиток пріоритетних наукових напрямків математичної та прикладної лінгвістики	Науково-дослідний центр теоретичної, прикладної та комп'ютерної лінгвістики	Донецький національний університет (м. Вінниця)	2015	Угода про співпрацю	Розвиток актуальних наукових напрямків теоретичної, прикладної та комп'ютерної лінгвістики
Міжвідомчий науково-дослідний Центр Інтелектуальних систем та комп'ютерної лінгвістики	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	2009	Наказ №496/223 від 09.06.2009 р. МОН НАНУ	Моделювання механізмів природної мови	Міжвідомчий науково-дослідний Центр прикладної лінгвістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.	2008	Угода про співпрацю	Розвиток актуальних наукових напрямків теоретичної, прикладної та комп'ютерної лінгвістики
Міжвідомчий науково-дослідний Центр моделювання природної мови та інтелекту	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	2010	Наказ №95/13 від 10.02.2010 р. МОН НАНУ	Розроблення інформаційних технологій лінгвістичного призначення	Загальноукраїнський центр словникарства	ТОВ «Знання» України	2017	Угода про співпрацю	Ініціювання та спільна участь у виконанні спільних науково-дослідних, науково-технічних та науково-освітніх проєктів щодо актуальних наукових напрямків теоретичної, прикладної та комп'ютерної лінгвістики
Науково-дослідний центр прикладної та комп'ютерної лінгвістики	Вінницький національний технічний університет	2012	Договір про спільну творчу співпрацю між ВНТУ і УМІФ НАНУ від 12.09.2012 р. №41/6	Дослідження когнітивних механізмів функціонування мови та різних аспектів моделювання мовленнєвої діяльності					

Постійне розширення партнерства

Договори про співпрацю та дієва взаємодія:

Київський інститут бізнесу та технологій

2019 р.

**Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка**

2020 р.

Національна академія внутрішніх справ України

2021 р.

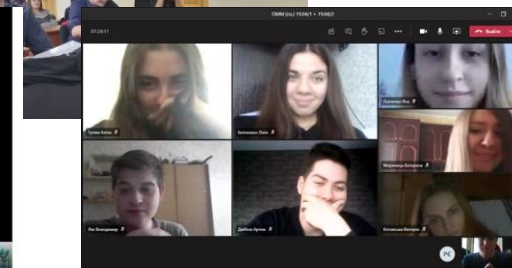
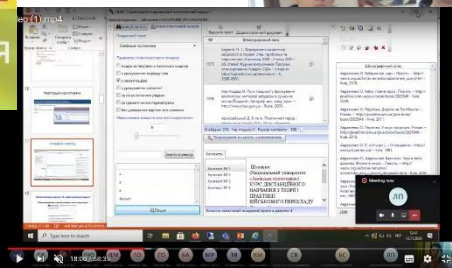
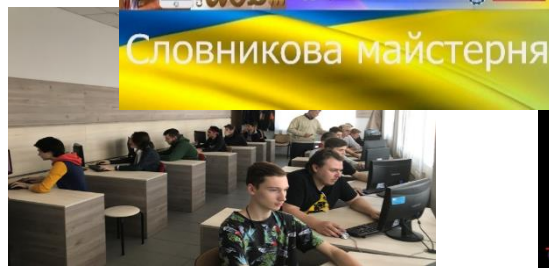
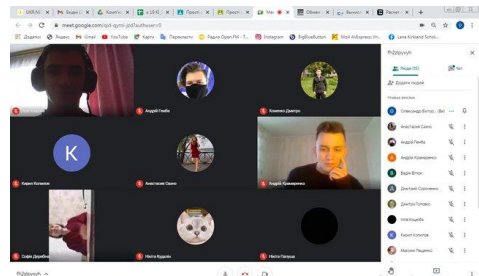
Національна академія статистики обліку та аудиту

2021 р.

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

2022 р.

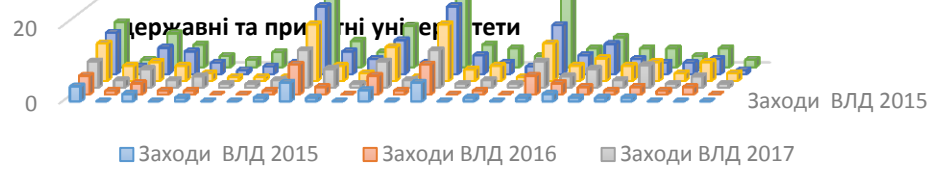
Від мережі партнерів УМІФ до ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО ДІАЛОГУ:

- 30 центрів з навчальними закладами

України:

Вінниця, Київ, Харків, Суми, Дніпро, Умань,

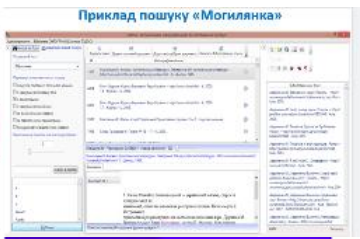
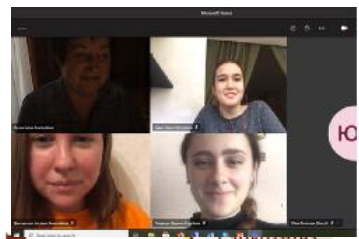
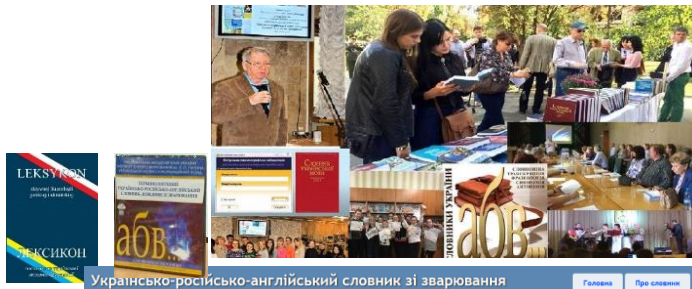
Кропивницький, Львів, Житомир, Кам'янське та ін.

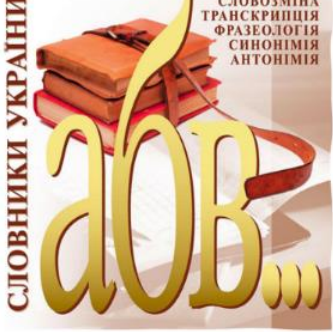
У співпраці:

- постійна та результативна міжнародна співпраця

- створення спільних програмних продуктів

Ключові компетентності:
навчання впродовж життя: постійно збагачувати власний словниковий запас через використання словників і довідкових ресурсів, зокрема цифрових

Невід'ємним складником формування інфомедійної грамотності учнів є словникова культура

Активна комунікація та спільне створення програмних продуктів

Український мовно-інформаційний фонд НАН України

@ulif.org.ua · Организация

- Понад 50 різноманітних заходів щороку
- Постійна співпраця з партнерами:

лекції, семінари, конференції, майстер-класи, розробка навчальних програм, навчальна практика студентів, наукові публікації тощо.

Методика інтеграції інфомедійної грамотності у підготовці майбутніх педагогів.
3 досвіду проєкту IREX

Олена Тараненко
кандидат філологічних наук, доцент,
менеджерка IREX

активирование кнопки Сообщение

Продвигать

ЕСТАФЕТА ЧЕМПИОНОВ:
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
28.05 16.00
вебінари з обміну досвідом інтеграції інфомедійної грамотності

Каталог напрацювань у рамках грантової програми проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність»

МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус

- Матеріали для надбудови курсів, університетських курсів літератури, зарубіжної літератури
- Унікальні на державному рівні матеріали, розроблені фахівцями
- Розробка ролі компетентності в медіа грамотності

Віртуальна мультимедійна лабораторія «Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»

Промовлений словник:

- Керівник проєкту систематизує термінологію, інформаційні ресурси, зарубіжні літературні й інформаційні ресурси
- Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності
- Матеріали створюють мультимедійні матеріали для вивчення теми з ІМБ, компетентності з інфомедійної грамотності, інформедійної грамотності
- Словник розроблено Українським мовно-інформаційним фондом в м. Сумському державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Горлівський інститут інформедійної грамотності

активирование кнопки Сообщение

Продвигать

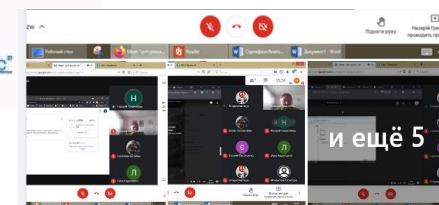
Віртуальна лабораторія
«Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності»

Мультимедійний словник з інфомедійної грамотності створено в рамках грантової програми «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус» проєкту «Вивчай та розрізняй: інформедійна грамотність» IREX (Рада наукових досліджень та обмін) за підтримки Посольства Великої Британії та США у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси. Словник підготовлено Українським мовно-інформаційним фондом в м. Сумському державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Горлівський інститут інформедійної грамотності.

Назва: Мультимедійний словник з інформедійної грамотності
Версія: 1.2.0.120
Публікація: Український мовно-інформаційний фонд НАН України

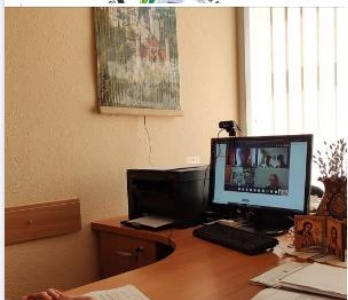
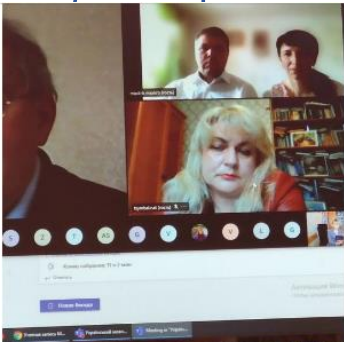
Ютуб-канал творчого об'єднання "МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус"

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Інститут української мови НАН України
Інститут мовознавства імені О. С. Потебні НАН України
Український мовно-інформаційний фонд НАН України
Вестрадський університет
Університет імені Ахмета Місирчана в Познані
Університет Пальмалого в Оломуці

ПРОГРАМА
міжнародної науково-теоретичної конференції
«ГРАМАТИЧНІ ЧИТАННЯ – XII»
13 – 14 травня 2021 року

Міжнародна наукова конференція
Донецький національний університет імені Василя Стуса

Презентація на Всеукраїнському форумі «Україна 30. Освіта і наука»

Кабінет Міністрів України

Всеукраїнський Форум

Україна 30

ОСВІТА ТА НАУКА

ДИПЛОМ

УЧАСНИКА
ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ
у Всеукраїнському Форумі «Україна 30»
НАГОРОДЖУЄТЬСЯ:

Український мовно-інформаційний фонд
НАН України

Оргкомітет

Україна, м. Київ
Конгресно-виставковий центр «Парковий»
31.05.2021-2.06.2021 р.

EDUCATION AND SCIENCE

Всеукраїнський Форум

Україна 30

All-Ukrainian Forum

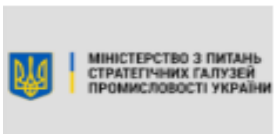

ПАРТНЕРИ ТА ЗАМОВНИКИ

Міністерство оборони України

Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України

Міністерство стратегічних галузей промисловості України

Міністерство освіти і науки України

Національна академія внутрішніх справ

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Генеральна прокуратура України

Національне антикорупційне бюро України

КОГНІТИВНА ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ «ПОЛІЕДР» (POLYHEDRON)

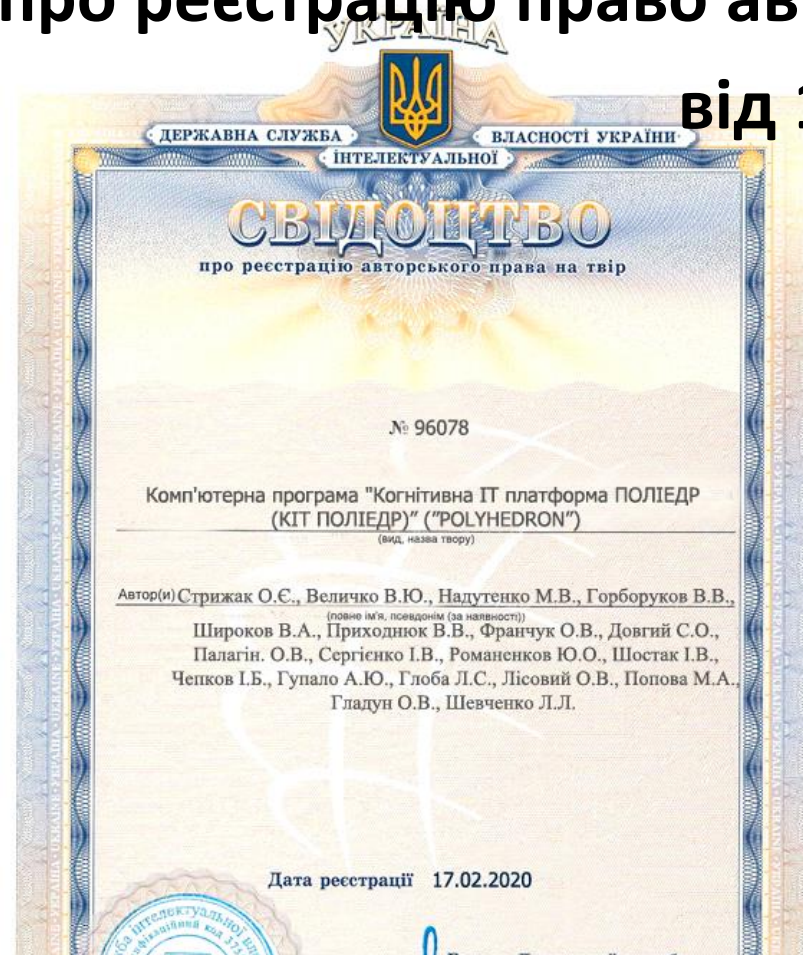
Комп'ютерна програма

"Когнітивна ІТ платформа ПОЛІЕДР
(КІТ ПОЛІЕДР)" ("POLYHEDRON").

Свідоцтво про реєстрацію право автора на твір

№ 96078

від 17.02.2020

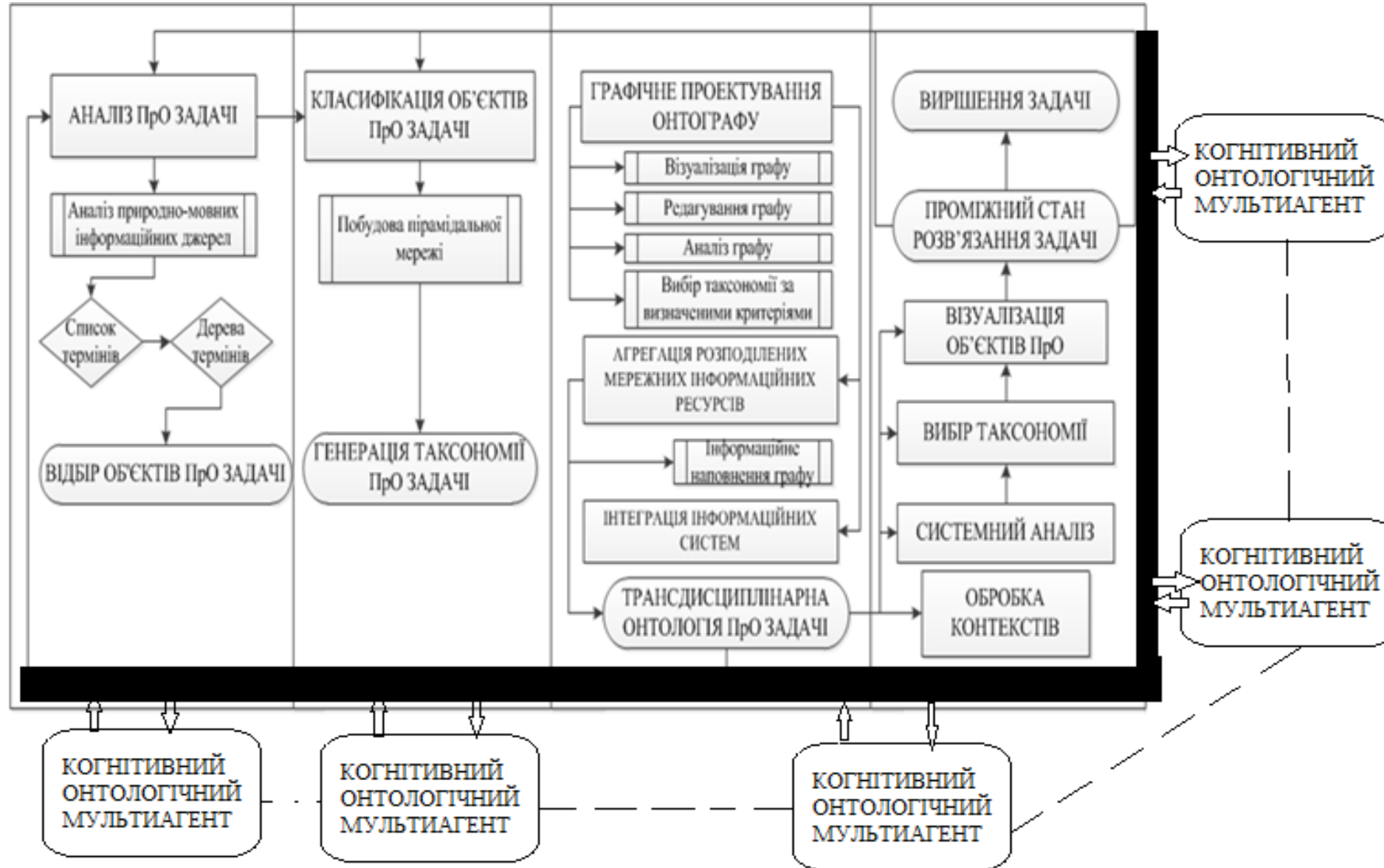
КІТ «ПОЛІЕДР»

призначена для підтримки процесів семантичного аналізу великих обсягів неструктурованої інформації (Big Data),

її структуризації, встановлення контекстних зв'язків між документами, що обробляються,

прогнозування та підтримки процесів раціонального вибору з наступним формуванням інформаційно-аналітичних WEB-орієнтованих рішень.

Узагальнена процедура трандисциплінарної взаємодії з інформаційними ресурсами на основі сервісів ІТ-ПОЛІЕДР

В Українському мовно-інформаційному фонді НАН України

**накопичений значний досвід проведення різного роду логіко-
лінгвістичних експертиз,
на основі якого розроблено методологію виконання такого
роду робіт
та створено ефективні комп'ютерні лінгвістичні технології їх
підтримки та супроводу.**

**ПАРТНЕРИ, ЗАМОВНИКИ
ТА ПРИКЛАДИ ПРОВЕДЕНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ
ЕКСПЕРТИЗ**

Партнери та замовники

- Верховна Рада України
- Міністерство фінансів України
- Міністерство освіти і науки України
- Міністерство оборони України
- Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України
- Міністерство стратегічних галузей промисловості України
- Українська федерація вчених
- Офіс партії «Слуга народу»
- Національна академія внутрішніх справ України
- Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
- Генеральна прокуратура України
- Національне антикорупційне бюро України
- Головний слідчий комітет Національної поліції України

Приклади експертиз

- 1. Лінгвістична експертиза виступів Голови Верховної Ради України В. М. Литвина (15 виступів, 2004 рік).
- 2. Лінгвістична експертиза програмних документів політичних партій, представлених у Верховній Раді України в 2004 році.
- 3. Лінгвістична експертиза передвиборчих дебатів кандидатів на посаду Президента України В. А. Ющенко та В. Ф. Януковича (2004 р.).
- 4. Логіко-лінгвістична експертиза проекту Податкового кодексу України (2006 – 2007 рр.; 5 частин. Замовник Міністерство фінансів України).
- 5. Лінгвістична експертиза звернення народного депутата В.М. Грицака від 05.10.2009.
- 6. -----.

- 7. -----.
- 8. -----
- 9. -----.
- 10. Експертний висновок стосовно використання слова «СОСАІNE» у назві розважального закладу (Замовник: Національна експертна комісія України з питань захисту суспільної моралі; 2011 р.).

- 11. Висновок логіко-лінгвістичного дослідження Закону України «Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент)» № 39-ІХ від 10 вересня 2019 року.
- 12. -----.
- 13. Лінгвістична експертиза коректності та доцільності вживання термінів «розрадянщення», «відрадянщення» та «дерадянiзацiя» в текстах українського законодавства (замовник перший заступник Голови В Р України Р. О. Стефанчук: від 20.20.2020 р. № 02/09-276 (237628)).

- 14. Лінгвістична експертиза тлумачення терміна «єдиний» у контексті «Стаття 4. В Україні існує єдине громадянство» (Конституція України) Підстава для проведення: лист-звернення першого заступника Голови ВР України Р. О. Стефанчука від 22.02.2021 р. № 02/09-2021/55635.
- 15. ----- .

- 16. Комплексна логіко-лінгвістична експертиза індивідуальних податкових консультацій посадових осіб контролюючих органів податкової галузі щодо оподаткування податком на додану вартість фінансових послуг з переказу коштів, що надаються учасниками платіжних систем в кримінальному провадженні від 23 лютого 2021 року №120221000000000239. **Ініціатор проведення:** Головне слідче управління Національної поліції України.
- **Термін проведення:** 1 жовтня – 10 листопада 2021 року

ІНСТРУМЕНТИ ЛІНГВОЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

- **НАЦІОНАЛЬНА СЛОВНИКОВА БАЗА**
- **ІНТЕГРОВАНІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ СИСТЕМИ (ІЛС)**
- **ВІРТУАЛЬНІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ЛАБОРАТОРІЇ (ВЛЛ, системи типу UNILEX)**
- **ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ЗАСОБИ ПОБУДОВИ ЛІНГВІСТИЧНИХ КОРПУСІВ (системи типу ULISS)**
- **КОГНІТИВНА ІТ-ПЛАТФОРМА «ПОЛІЕДР» (концептографія, онтографія, логіко-когнітивний аналіз)**
- **СИСТЕМА СЕМАНТИЧНОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТІВ (САТ)**

**Зазначені результати
викладено в понад 200 наукових працях (публікації у
вітчизняних та закордонних фахових виданнях, монографії,
дисертації, авторські свідоцтва).**

**Фонд є однією з небагатьох вітчизняних наукових установ, що
володіють повним технологічним циклом розробки когнітивних
інформаційно-аналітичних інструментів роботи з текстовими
масивами відповідно до концепцій Big Data –
від наукових теорій до промислових зразків.**

**Пропозиції Українського мовно-інформаційного фонду НАН України
щодо**

забезпечення розвитку та функціонування української мови:

1. У ЗАКОНОДАВЧІЙ СФЕРІ:

Має бути створено:

- **Державний лінгвістичний корпус нормативно-правових актів України** (зібрання “прецедентних” текстів у законодавчій сфері, забезпечене мовно-інформаційними інструментами лінгвістичного дослідження таких текстів з метою їх логіко-лінгвістичного аналізу для підтримки роботи фахівців як під час укладання нових, так і під час дослідження існуючих нормативно-правових актів. Тексти вирівняні поабзацно та за реченнями паралельно кількома мовами для забезпечення підтримки кваліфікованого перекладу (технологія “банк пам’яті перекладу”).

Пропозиції Українського мовно-інформаційного фонду НАН України щодо забезпечення розвитку та функціонування української мови:

1. У ЗАКОНОДАВЧІЙ СФЕРІ:

Має бути створено:

- **Державний тезаурус України** (організований за тематико-ієрархічним принципом електронний словник, що в повному обсязі репрезентує понятійний апарат вітчизняного законодавства та експлікує усі відомі на сьогодні відношення між одиницями цього апарату та ефекти, що виникають при тлумаченні волі законотворців різними суб'єктами сприйняття. Тезаурус, на відміну від більшості юридичних словників, ґрунтується на корпусних технологіях, що виключає суб'єктивність при доборі матеріалу та дозволяє розміщувати ілюстративний матеріал в кількості, достатній для наукових висновків.

Пропозиції Українського мовно-інформаційного фонду НАН України щодо забезпечення розвитку та функціонування української мови:

1. У ЗАКОНОДАВЧІЙ СФЕРІ:

- **Державний тезаурус України**
забезпечить інтелектуальний пошук необхідної інформації та автоматичну обробку текстів законів та інших нормативно-правових актів, посередництвом яких здійснюється законодавче регулювання.)

Приклад функціонування Тезаурусу для Кримінального кодексу України тут -

https://e-

devel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=62860f08d6bea&view=prism ,

- **Український мовно-інформаційний фонд готовий надати технологічну підтримку зі створення вказаних мовно-інформаційних систем, за умови відповідного фінансування.**

**Пропозиції Українського мовно-інформаційного фонду НАН
України щодо
забезпечення розвитку та функціонування української мови:**

Має бути започатковано:

**Державну цільову програму зі створення інформаційно-
лінгвістичних технологій широкого застосування. Цю
програму може бути також започатковано як частину якоїсь
іншої,
більш загальної Державної програми.**

Пропозиції Українського мовно-інформаційного фонду НАН України щодо забезпечення розвитку та функціонування української мови:

3. У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ ТА КУЛЬТУРИ:

Має бути започатковано:

Державну цільову програму, орієнтовану на забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя, формування єдиного культурного простору України та збереження цілісності національної культури.

Українським мовно-інформаційним фондом обґрунтовано та розроблено концепцію пропонуваної Державної цільової програми (під назвою “Всеукраїнський лінгвістичний діалог”).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!